

Hasan Kashaf'ın Baskın (Müdaheme) Adlı Hikayesinin Tahlili

Analysis of Hasan Kashaf's Story Called "Raid"

Gülce KAYABAŞ

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Arap Dili Eğitimi
Anabilim Dalı

Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Foreign Language Education,
Division of Arabic Language Education
gulcekayabas2022@gmail.com
ORCID: 0009-0006-4554-9314

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received : 10.01.2024

Kabul Tarihi / Accepted : 10.05.2024

Yayın Tarihi / Published : 30.06.2024

Yayın Sezonu / Pub Date Season : Haziran / June

Cilt / Volume : 2 • **Sayı / Issue** : 1 • **Sayfa / Pages** : 165-180

Atf / Cite as

KAYABAŞ, G., (2024). Hasan Kashaf'ın Baskın (Müdaheme) Adlı Hikayesinin Tahlili, Lisânî İlimler Dergisi, 2(1), 165-180.

İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayın Hakkı / Copyright®

LİDER, Lisânî İlimler Dergisi, uluslararası, bilimsel ve hakemli bir dergidir. Tüm hakları saklıdır.

Journal of Linguistic Studies is an international, scientific and peer-reviewed journal.

All rights reserved.

Öz: Bu çalışmada Hasan Kashaf Baskın adlı hikayesi şekil ve içerik yönüyle incelenmiştir. Hasan Kashaf 1991 yılında Fas'ın Youssofia eyaletinde doğmuştur. Al-İrfandan eğitim bilimleri Fakültesi mezunudur. Şu anda Kazablanka'da Arapça öğretmeni olarak çalışmaktadır. Deliler Odası ve Çilek Gözyaşları adlı eserleriyle iki adet ödül almıştır. Bu çalışmada Kısas ve'l Hikayat isimli kitabın 5. Hikayesi incelenmiştir. Hikâyede bir ailenin normal bir akşam yemeği yiyecekken maskeli adamların eve baskın yaparak evin en küçük kızı olan Zeynep'i kaçırması ve polislin bu durum hakkında bir şey yapmaması, karakterlerinde Allahtan yardım istemesi anlatılmıştır. Karakterimiz eve gelen maskeli adamlara karşı hiçbir şey yapamadığı için kendisini suçlu hissetmektedir. Hikâye sonunda ise Zeynep ve kaçırılan diğer çocuklardan bir daha haber alınamamıştır. Bu çalışmada yazarın hayatına, yazarın dil ve üslubuna, hikâyenin konusuna, hikâyenin ana fikrine, hikayedeki bakış açısı ve anlatıcı türle-

rine, hikâyede kullanılan anlatım tekniklerine, hikâyenin türüne, başkahramanlara, mekân ve zaman unsurlarına değinilmiştir. En son sonuç ve öneriler kısmı ekleyerek bitirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arap Edebiyatçıları, Hikaye ve öykü, Hasan Kashaf, Baskın, Zeynep, Hikaye incelemesi.

Abstract: In this study, his story named Hasan Kashaf Baskin was examined. Hasan Kashaf was born in 1991 in the Youssofia province of Morocco. Al-İrfandan graduated from the faculty of educational sciences. He currently works as an Arabic teacher in Casablanca. He received two awards for his works titled "Crazy Room" and "Strawberry Tears". In this study, the 5th story of the book named Kıyas ve'l Hikayat was examined. In the story, it is told that while a family was about to have a normal dinner, masked men raided the house and kidnapped Zeynep, the youngest daughter of the house, and the police did not do anything about this situation, and their characters asked for help from God.

Our character feels guilty because he cannot do anything against the masked men who come to the house. At the end of the story, no news was heard from Zeynep and the other kidnapped children. In this study, the author's life, the author's language and style, the subject of the story, the main idea of the story, the point of view and narrator types in the story, the narrative techniques used in the story, the genre of the story, the protagonists, the elements of space and time are touched upon. Finally, it was concluded by adding the conclusion and recommendations section.

Keywords: Arab Literary Writers, story and short story, Hasan Kashaf, Raid, Zeynep, Story analysis.

Giriş

Hikâye gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayı aktaran kısa, düzyazı şeklindeki anlatıdır. Kısa oluşu, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, genellikle önemli bir olay ya da sahne aracılığıyla tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesiyle roman ve diğer anlatım türlerinden ayrılır.

Hikâyede olayın geçtiği yer sınırlı, anlatım özlü ve yoğundur. Karakterler belli bir olay içinde gösterilir ve çoğu zaman sadece belli özellikleri yansıtılır. Konu tümüyle hayal ürünü ya da gerçekçi olabilir. Genellikle [ironik] bir rastlantı yoluyla oluşturulan özel bir an üzerindeki yoğunlaşma sürpriz sonlara olanak verir. Peki hikâye ve öykü aynı şey midir? Evet, Arapça kökenli hikâye kelimesinin eş anlamlısı olarak kullanılan «öykü» sözcüğü Türkçedir.

Hikâye yazılırken dikkat edilmesi gereken unsurlar vardır. Bunlar; konu seçimi, Yazıma başlamadan önce konu belirlenmesi, yazı yazmayı daha akıcı hale getirecek ve yazmayı kolaylaştıracaktır. Bu konular, hayat içeri-

sinden de seçilebilir ya da tamamen kişinin hayal dünyasına ait de olabilir. Karakter belirlemesi; Gerçek bir olaydan çıkılarak yazılan yazılar, kişilerin gerçek ismi kullanılarak da yazılabilir. Kurgu ile alakalı bir öykü yazılacaksa oluşturulan isim ve karakterler konu ile bağlantısı bulunması gereken şeylerdir. Bakış açısı; konunun gidişatı ve öykünün akışına göre belirlenmelidir. Anlatımı bozmayan bir bakış açısı olmalıdır. Konunun nerede ve ne zaman olduğu da kilit konulardan biridir. Anlatılmış olan konu ve olayların mekanları uygun bir şekilde seçilmelidir. Zaman kavramı olayın yeri kadar önemli olmasa da öykülerde yer verilebilen noktalardır. Yalın ve sade bir dil öykü yazarken unutulmaması gereken şeylerdir. Bu noktalar öykünün akıcı ve sade olmasını sağlar. Türk edebiyatında Ömer Seyfettin, Türk hikayeciliğinde yeri bir çığır açtı. Onu Halide Edip Adivar, Reşat Nuri Güntekin, Refik Halit Karay izledi. Arap edebiyatında ise Muhammed Teymur (Fî'l kıtar), Ali Tantavi, Tevfik Yusuf Avvad, Hasan Keşaf...

Bu çalışmada Hasan Kashaf'ın hayatı ve "Baskın" adlı hikayesini biçimsel ve içerik yönünden incelenmiştir.

A. Şekil (Biçim) Yönüyle İnceleme

Bu incelemede birçok yazarın yazdığı hikayelerin derlemesi olan Kıssas ve'l Hikayat isimli kitap kullanılmıştır. Bu kitap Dar Kıssas ve Hikayat Lineşri 'l Elektroni yayınları tarafından 2019 yılında basılmıştır. İncelemesi yapılan " Baskın " adlı hikâye, kitabın 35 ve 38. Sayfasında yer almaktadır.

B. İçerik Yönüyle İnceleme

Bu bölümde yazarın hayatı, yazarın dili ve üslubu, hikâyenin özeti, konusu, ana fikri, hikâye türü, hikâyenin bakış açısı ve anlatıcı türü, hikayedeki anlatım türü, hikayedeki başkahramanlar, hikayedeki zaman ve mekân, yer verilip incelenmiştir.

1) Yazarın Biyografisi

Hasan Kashaf 1991 yılında Fas'ın Youssofia eyaletinde doğmuştur. Şu anda Atlas Okyanusu kıyısında yer alan liman kenti ve aynı zamanda Fas'ın en büyük şehri olan Kazablanka'da Arapça öğretmeni olarak çalışmaktadır.

Akademik hayatı; 2015_2017 yılları arasında Al-İrfandan eğitim bilimleri fakültesi mezunudur. Arapça öğretmenliği alanında yüksek lisansı vardır. 2011- 2014 Kazablanka Ben M'sic'te Sanat ve insan Bilimleri Fakültesi'nde dilbilim alanında uzmanlaşmış Arapça dilinde temel lisans derecesi vardır.

Ödüller

2019 yılında Fas Yaratıcı Birliği tarafından yayınlanan "Delilerin Odası" adlı kısa öykü koleksiyonu için Zahra Zirawi Gençlik Yaratıcı ödülünü kazandı.

Aynı zamanda 2021 yılında Fransa'daki Dhara Çalışma ve Araştırma merkezinden Youssef Idris kısa öykü ödülünü kazandı.

Eserlerinden bazıları;

- 143 Numaralı Otobüs (الحفلى رقم 143)
- Deli Odası (غرفة المجانين)
- Baskın (مدهمة)
- Çilek Gözyaşları (دموع الفراولتي)
- Ateş Topu
- Güven Limanı
- Mektup Söylendiğinde
- Zaman boyunca hikayeler
- Hikayeler ve Masallar

2) Yazarın Dil ve Anlatım Üslubu

Bir hikâye yazarken dil ve anlatım üslubuna çok dikkat etmeliyiz. Hikâyeye “nasıl bahsediyor?” sorusunu sorarsak üsluba cevap bulmuş oluruz. Genellikle de dil ve üslubu anlatırken birkaç kavramdan bahsederiz. Bu kavramların temel amacı, bir yazarın onlarca sayfa boyunca devam ettirdiği üslubu tek bir kelime ile açıklamak üzerine kuruludur.

Bu nedenle, bu kelimelerin bir üslubu yüzde yüz oranında açıklaması gibi bir durum olduğu söylenemez. Bir yazarın dilini “sade” veya “ağdalı”, üslubunu “akıcı” veya “yoğun” olarak tanımlamak, okuyucuya yalnızca bir fikir vermeyi amaçlar.

Yazarın hikâye yazarken tercih ettiği genel dil kavramları; Sade, edebi, masalsı, destansı, heyecanlı, şiirsel, durgun, mizahi, coşkulu-romantik olarak ifade edilebilir. İsminden anlaşılır olanları değil ama bazılarını açıklamak istiyorum.

Sade/ Akıcı: Bu yazının yazılmasına sebep olan en yaygın kullanımlardan bir tanesi, bir yazarın dilini “sade,” üslubunu ise “akıcı” olarak tanımlamaktır. Bu durum, yazarın romanda günlük hayatta kullanılan dilden fazla ayrılmadığını, olabildiğince açık ve rahat okunabilecek bir şekilde yazdığını ifade eder.

Edebi/ Ağır / Yoğun / Ağdalı / Süslü: Bu kavramlarda genellikle eserin dili, kendi içinde estetik bir değeri olan, sanatsal bir öge olarak görülür. Günlük hayatta fazla kullanılmayan kelimeler, cümle yapıları, ifadeler ve deyimler böyle eserlerde kullanılır. Cümleler çoğu zaman uzun ve karmaşık yapılarda olur.

Şiirsel / Lirik: Tanımlaması kolay olmasa da görüldüğü zaman rahatlıkla ayırt edilebilen anlatı üsluplarından bir tanesi roman veya hikâye yazarken “şiirsel” bir dil kullanmaktır. Devrik cümleler, günlük hayatta asla kullanılmayacak cümle yapıları ve genellikle işlenen olağanüstü konular, böyle bir anlatım tarzının genel özellikleri olarak gösterilebilir.

Hasan Kashaf ise Baskın adlı hikayesini yazarken çoğu zaman gündelik hayatta kullandığımız kelimeleri tercih ederek sade/ akıcı bir dil kullanmış ve hikâyede bize anlatmak istediğini kolaylıkla yazıya dökebilmiştir. Edebi bir dil tam kullanmamış olsa da bazı benzetmeler yaparak hikayedeki duygu ve düşüncüyü okuyucuya tam olarak yansıtmıştır. Üslubunda ise ağızdan kaçınarak temiz bir dil kullanmıştır. Hikâyede bir çocuğun ağzından anlatım olsa da hayalperest olmaktan kaçınmış ve anlatıcının zihnindekileri bize de yansıtarak bilinç akışı tekniğinden yararlanmıştı.

3) Hikaye'nin Özeti

Hikâye nerede ikamet ettiğini bilmediğimiz ve sadece küçük kız kardeşin adını bildiğimiz bir ailenin akşam yemeği için masanın etrafında toplanan bir aileyi anlatıyor. Tam yemeğe başlayacakları esnada kapıdan gelen sesle irkilip korkuyla yemek yemeği bırakıyorlar. Baba anneye bakarak kapıya doğru gidecekken kapı kırılıyor ve bazı silahlı adamlar eve baskın yapıyor. Küçük kız kardeş Zeynep korkudan annesine sarılırken başkahramanımız korkudan hala elinde ekmek tuttuğunun farkına varamıyor. Baba ailesini korumak için girişimde bulunuyor ama beyaz giyinmiş maskeli adamlar babanın omzuna bastırarak onu yere oturtuyorlar. Beyaz giyinmiş bu maskeli adamlara sadece maske takmayan adamın dediklerini yaparak evi arıyorlar.

Aile korkudan tek bir ses bile çıkartamıyor ve evde sessizlik hâkim oluyor. Ta ki maskesiz adamın “Her yeri aradınız mı? Çocuk odasına da bakın” demesine kadar. Zeynep çok korkmuş ve kafasını annesinin koluna sıkıştırarak orada güvende olduğunu zannediyor. Baba öfkeli ve Allah'a dua ederek evini basan adamlara lanet okuyor. Sonrasında baba, başrolümüzü es geçerek Zeynep'i işaret ederek “Onu alın” diyor. (Onu alın dediği kişi kendi kızı.)

Zeynep daha 15 yaşında okuldan, dersten ve kitaptan başka şey bilmeyen gencecik bir kız. Annesine yalvarıyor “Anne! Anne! beni almalarına izin verme.” Annesi kızını telkin etmeye çalışıyor ama faydalı olmuyor. Maskeli adamlar Zeynep'i annenin kucağından şiddetle alıyorlar ve Zeynep'i bir koyun gibi taşıyarak lüks siyah arabaya götürüyorlar. Dışarı çıktıklarında anlaşılıyor ki sadece başkahramanın ailesine değil mahalledeki tüm evlere baskın yapıp Zeynep yaşında ya da Zeynep'ten az büyük kız erkek fark etmeksizin birçok çocuğu arabalara götürüyorlar. Hoca olan Ümmü Yusuf ise maskeli adamlara direnerek arabaların arkasından koşuyor ve Allaha

dua ederek onlara beddua okuyor. Ne yazık ki kafasına aldığı darbeye bayılıyor ve sesi kesiliyor. Baba komşulardan kendisinin polise götürmelerini istiyor. Başkahramanımız ve annesi diğer çocukları alınan ailelerle sabah kadar birlikte oturuyor ve polisten haber bekliyorlar. Baba geri geliyor ama Zeynep'ten haber alamadığını söylüyor. Anne sinirleniyor ve polislerin bu ülke için ne yaptığını sorgulayıp Allaha dua ediyor. Neden evlere baskın yapıp Zeynep ve diğer çocukları kaçırdıklarını öğrenmeden hikâye bitiyor.

4) Hikâye'nin Konusu

Bir hikâyede konuyu bulurken genellikle” neden bahsediyor?” sorusuna cevap ararız. Her yazı bir konu üzerine kurulur. Yazarın ilk yapacağı iş iyi bir konu bulmaktır. İyi konu hem yazarı hem de okuyucuyu yakından ilgilendiren bir durumdur.

Seçilen konu işlenmeye uygun olmalıdır. Bazı konular soyut, bazıları ise somuttur. Konuya uygun bir başlık seçmek gerekir. Seçilen başlık yazının içeriğini, hangi konunun işlendiğini açıkça gösteren veya hissettiren bir başlık olmalıdır. Başlık; kısa, vurucu, cazip, ahenkli ve manalı olmalıdır.

Baskın adlı hikâyenin konusu başkahramanımız her zamanki gibi ailesiyle birlikte akşam yemeği yiyecekken evlerine hiç tanımadıkları adamların baskın yapmasıyla bir anda hayatlarını değiştiren şeylerin yaşanmasını anlatıyor. Hasan Kashaf günümüz Türkiye'sinde pek karşılaşamayacağımız ama dünyanın farklı bölgelerinde duyduğumuz bir konuyu ele almıştır. Okuyucuda “Acaba sonunda ne oldu?” dedirtecek merak uyandırıcı bir konu seçmiş ve konu bütünüyle ilgili güzel bir başlık tercih etmiştir.

5) Hikâyenin Ana Fikri

Hikâyede ana fikir “Asıl neyi savunuyor, vurguluyor, açıklıyor ya da anlatıyor? Verilmek istenen mesaj nedir? Yazılış/söyleniş amacı nedir?” sorularıyla bulunur. Ana fikir kelimesi; ana düşünce olarak da karşınıza çıkabilir. İkisi de aynı anlamı karşılar. Bir yazıda açık olarak sunulmaktansa dolaylı olarak anlatılan temel düşünce olarak da tanımlanır. Genellikle hikayedeki olaylar tümdengelim yöntemiyle yazıldıysa yazar ana fikri hikâyenin başında verir ama hikâye tümevarım yöntemiyle yazıldıysa ana fikir sonlarda yer alır.

Hasan Kashaf Baskın adlı hikayesinde tümevarım yöntemini kullanmış. Bu yüzden ana fikir sonlara yaklaştıkça daha anlaşılır olmuştur. Hikâye sonunda baskın yapan adamları şikâyet etmek için emniyete giden baba eli boş döner ve hiçbir sonuç elde edemezler. Allaha dua ederek ondan yardım isterler. Hoca olan Ümmü Yusuf'un da “Kral, Yüce Tanrı'dır, başkası değildir.” Cümlesiyle Allahtan başkasından yardım istenemeyeceğini Allah'ın herkese ve her şeye yeteceğini anlatmıştır.

6) Hikâyenin Bakış Açısı ve Anlatıcı Türü

Olaya bağlı metinlerde varlıklar, olaylar, durumlar, duygular ve düşünceler birden fazla bakış açısıyla ele alınabilir. Anlatıcı bakış açıları hâkim (ilahi/ tanrısal), kahraman, gözlemci (kameraman/ müşahit) ve çoğulcu bakış açısı olmak üzere 4 başlıkta incelenir. Ben en çok kullanılan 2 tanesini anlatmak istiyorum.

Hâkim (ilahi/ tanrısal): Hâkim bakış açısında, anlatıcı tüm olanları ve olacakları bilir, kahramanların akıllarından geçenlere hakimdir. Hâkim anlatıcı **3. tekil kişi (o)** ağızıyla bizlere olayı anlatır. Hâkim bakış açısına sahip metinlerde okuyucu ile iletişim kurulabilir.

Kahraman: Kahraman bakış açısında, anlatıcı olaydaki kahramanlardan birisidir. Anlatıcı kahraman olayı kendi penceresinden bizlere aktarır. Olaylar karşısındaki duygu ve düşüncelerini anlatır. Kahraman anlatıcı olayı **1. tekil kişi (ben)** ağızıyla aktarır. Okuyucuyla anlatıcı arasında daha samimi ve sıcak bir iletişim kurulmasında etkili bir bakış açıdır.

Hasan Kashaf'ın yazmış olduğu Baskın adlı hikâyede kahraman bakış açısı kullanılmıştır. Ama 1. Tekil kişi zamiri olan “ben” ağızıyla aktarılmıştır. Metinden örnek olarak şu cümleye bakarsak “Yemin ederim, bir şey yapmadım, inanın bana lütfen ...” bu cümlede anlaşılacağı üzere okuyucuyla iletişime geçmiş hâkim bakış açısını kullanmıştır. Yani Baskın adlı hikâyede hâkim bakış açısı ve kahraman bakış açısı birlikte kullanılmıştır.

7) Hikâyede Kullanılan Anlatım Teknikleri

Hikâye yazarken yazar Bir olayı aktarmak, bir düşünceyi aydınlatmak ve gözlemlenen varlıkları okuyucunun zihninde canlandırmak gibi birçok yöntem kullanarak gerek hikâyede gerek paragrafta anlatma biçimlerini oluşturmaktadırlar. Peki anlatım teknikleri nelerdir?

Anlatma Tekniği: Anlatma tekniğinde okuyucu, durum ve olayları anlatıcının dile getirdiği kadar bilebilir. Bu teknikte okuyucu ve olaylar arasında anlatıcı yol göstericidir. Eserde ifade edilmek istenen olay ve durumların anlatım tekniği olarak bilinen anlatım tekniğinde odak noktası anlatıcının üzerindedir. Hasan Kashaf Baskın adlı hikayesinde okuyucuya her şeyi başkahramanın gözünden anlatmıştır.

- *Babam durumu kontrol etmek için kalkmadan önce anneme baktı ve damlarda adamların ayak seslerini duyduk. Küçük kardeşim bağırdı ve annem onu sakinleştirmeye çalıştı, ama başarılı olamadı. Kız kardeşim Zeynep de çok korkmuştu ve annemin koltuğunun altına kafasını sokmaya çalışıyordu, küçük bir kuş gibiydi. Birkaç saniye içinde kaslı, üniformalı adamlardan oluşan bir ordu tarafından kuşatıldık. Bu ordu, benzerlerini*

yalnızca filmlerde gördüğüm, çeşitli silahlarla donanmış, üniformalı kaslı adamlardan oluşuyordu.

Betimleyici Anlatım: Betimleme olarak da bilinen betimleyici anlatım, adından da anlaşılacağı üzere aktarılan olayların ya da kavramların okuyucunun zihninde tam olarak canlanacak şekilde anlatılmasıdır. Tıpkı bir resim çizer gibi gözlemler sonucu elde edilen tüm bilgiler olabilecek en detaylı şekilde anlatılarak okuyucunun her bir ayrıntıyı zihninde canlandırması hedeflenir.

- *Kız kardeşim Zeynep de çok korkmuştu ve annemin koltuğunun altına kafasını sokmaya çalışıyordu.*
- *Şaşkına döndük, içimiz titredi, hiçbiri tek kelime etmedi. Babam ayağa kalkmaya çalıştı, ancak biri arkasından ona yaklaşıp omzuna dokundu, hareket etmemesi konusunda onu uyardı. Bir diğeri oturma odasının kapısının yanında duran diğerine işaret etti, işaretten anladım ki, o kişi odanın dışında duruyordu.*
- *Annem, Zeynep'in kıyafetlerine sarılarak çığlık atıp feryat etti, Zeynep annemin kollarına atlayarak ağlamaya başladı.*

Gösterme Tekniği: Tüm olaylar direkt olarak sunulur. Okuyucu olaylar üzerine yoğunlaşır ve anlatıcı okur ve olay arasından tamamen çekilir.

İç Konuşma Tekniği: Karakterlerin olay içinde yer alan duygu ve düşüncelerinin bizzat karakter tarafından anlatılması tekniğidir. Bu teknikte anlatım 1. Tekil ağızdan yapılır.

Anlatıcının devreden çıktığı, göstermeye dayalı bir tekniktir. Bilinç akışından farklı olarak cümleler mantıklı bir düzen içinde verilir, dil bilgisi kurallarına uyulur. Kişi kendi kendine veya içindeki hayalî kişilerle konuşturulur.

- *Bu normal bir ziyaretçi değildi, misafirler nadiren gelirler ve genellikle gece vakti giderlerdi.*
- *O da korkmuş ve şaşkın görünüyordu, bize şaşkın bakışlar fırlattı ve küçük gözleriyle bize acıdı. Yemin ederim, bir şey yapmadım, inanın bana lütfen ...*
- *Keşke doğaüstü bir gücüm olsaydı, bu canavarların kafalarını parçalayabilseydim, gurur duydukları kaslarını ezebilseydim.*

İç Çözümleme Tekniği: Duygu ve düşünceler üçüncü ağızdan yani anlatıcı tarafından ifade edilir. Bakış açısını konu alır ve kahramanların iç dünyalarını aynı şekli ile okuyucuya sergilenir.

Bilinç akışı Tekniği: Bu anlatım tekniği adeta sayıklamayı kapsar. Bazen anlatılanlar arasında mantıki bir bağ söz konusu olmayabilir.

Diyalog Tekniği: Edebi eserlerde mevcut olan kişilerin karşılıklı konuşmalarını içermektedir. Kahramanlar arası iletişime yer verilir. Bu sayede roman ve hikâyedeki karakterlerin çatışmaları da okuyucu tarafında gayet net bir şekilde anlaşılır. Hasan Kashaf hikâye içerisinde çok fazla diyalog kullanmamıştır. Ama sonlara doğru anne ve babanın konuşması vardır.

- *Suçlama ciddi... Suçlama ciddi ... Aman Tanrım, senden adaleti yeniden sağlamanı istemiyoruz, senden nezaket istiyoruz*

Annem öfkeyle ona karşı çıkıyor:

- *Suçlama ne? Ülkenin güvenliğine tehdit ediyor! Onlar ne yapıyor? Tanrı kızımı korusun! Tanrım! Biz derviş değiliz, Allah efendimize zafer versin.*

Özetleme Tekniği: Özetleme tekniği hikâye ve romanlarda yaygın kullanılan teknikler arasında yer almaktadır.

Tasvir Betimleme Tekniği: Tasvir ile anlatılan olaylar sağlam bir zemini oluşturmaktadır.

Geriye Dönüş Tekniği: Hikâye ve romanlarda şimdiki zamanda akıyor gibi görünmesine rağmen geriye dönüş tekniği ile geçmişe gidilir.

8) Hikâyenin Türü

3 çeşit hikâye türü vardır. Bunlar; olay, durum ve modern hikayelerdir.

Olay Hikayesi: Bir olayı ela alır. Serim, düğüm ve çözüm planı ile anlatarak olayı bir sonuca bağlayan hikâye türüdür. Olay hikayesinde kahramanlara ve çevrenin tasvirine yer verilir. Bir fikir verilir. Okuyucuya merak ve heyecan verir.

Durum Hikayesi: Bir olayı ela almaz. Günlük yaşantının herhangi bir kesitini ele alıp anlatan öykülerdir. Serim, düğüm ve çözüm planı yoktur. Belli bir sonucu da yoktur. Merak ve heyecandan fazla duygulara ve hayallere yer verilir.

Modern Hikâye: Diğer hikâye türlerinden farklı olarak insanların her gün gördüğü fakat farkına varamadığı bazı durumların arkasındaki gerçekleri, hayalleri ve olağanüstülükleri gösteren hikayelerdir.

Hasan Kashaf hikâyesinde bir durumu konu alır yani eve baskın yapan adamların aileye yaşattığı durum ve ailenin hissettiği çaresizlik söz konusudur. Neden baskın yaptıkları bilinmez sebebinin okuyucuya söylememiştir. Okuyucuda merak uyandırır. Hikâye sonunda Zeynep'e ne olduğunu neden kaçırdığını ona ne yapacaklarını söylememiş ve bir sonuca varılmamıştır.

9) Hikâyenin Başkahramanları

Genel olarak Zeynep ve hoca olan Ümmü Yusuf'tan başka kimsenin adı yoktur. Başkahramanımız kendi gözünden anlattığı için kendi isini söylememiştir. Annesinin veya babasının isminden bahsetmemiştir.

Başkahraman: Hikâye onun gözünden anlatılır. Baskın yapıldığı sırada kendi içinde söylediklerinden anlarız ki isyankâr ve cesurdur. Ailesine sahip çıkmak istemesi ama elinden bir şey gelmediği için kendisini suçladığını görürüz. Hocasının söylediği sözleri hatırlayarak ona değer verdiğini ve yaşanan olaylar sonucunda onu haklı bulduğunu anlarız. Hala çocuk olmasına rağmen saygılı kendi içinde çözümler arayan ve sorgulayan bir karaktere sahiptir. Hikâye sonunda Bir haksızlığa maruz kaldıklarında Allahtan başka kimsenin ona yardım edemeyeceğini anlamıştır.

Zeynep: Daha 15 yaşında evin en küçük çocuğudur. Hikâyede geçen "Okuldan dersten ve kitaptan başka bir şey bilmez." Cümlesinden de anlaşılacağı üzere okulu çok sevdiği okumak için ders dışında başka aktiviteler yapmadığını anlarız. Eve yapılan baskın sırasında çok korktuğunu ve babasına değil de annesine sarılarak annesine daha çok güvendiğini anlarız. Hikâye sonunda maskeli adamlar tarafından kaçırılmış ve daha sonrasında ondan haber alınamamıştır.

Baba: Baskın yapmak için kapıya çok sert bir şekilde vurduklarında ne olup bittiğini anlamamış ama yemek masasından kalkarken anneye bakarak onun da fikrini merak etmesi annenin onun hayatında önemli olduğunu gösterir. Baskın sırasında ailesini korumaya çalışmış ama maskeli adamlar tarafından engellenmiştir. Allaha karşı inancı yüksek olup Allaha dua edip maskeli adamlara lanet okumuştur. Maskeli adamlara oğlunu es geçerek küçük kızını vermesi bende kız çocuğuna çok değer vermeyen baba figürünü yaratmıştır. Hikâye sonunda emniyete gitmiş ama bir sonuç elde edemeyip geri dönmüştür.

Anne: Tipik bir ailedeki anne figürüne rastlarız. Her akşam olduğu gibi yemek masasını kurmuş ve ailesini sofraya çağırmıştır. Ama bu akşam diğer akşamlardan çok daha farklıdır. Eve yapılan baskın esnasında küçük kızını korumak için çok direnmiş ama başarılı olamamıştır. Hikâye sonunda polis onlara yardım etmemesine anlam veremez ve onların ne yaptığını sorgulayarak bize sorgulayıcı bir yanının olduğunu gösterir.

Ümmü Yusuf: Başkahramanımızın hocasıdır. Çocukları kaçıran maskeli adamlara karşı direnmiş ama sonucunda kafasına darbe yiyerek bayılmıştır. Allaha olan inancı tamdır. Allahtan başka kurtarıcının olmadığını bize açıkça belirtir.

Maskeli Adamlar: Mahalleye neden baskın yaptıkları bilinmez. Çok konuşmazlar ve emirlerini dinledikleri bir kişi vardır. Acımasızlardır. Hiçbir şeyi umursamazlar. Onlara ne denirse onları yaparlar.

Hikâyenin Zaman ve Mekân Unsurları

Hasan Kashaf'ın yazmış olduğu Baskın adlı hikâyede zaman olarak sadece akşam yemeğini yiyecekleri esnada eve baskın yapılır ve bütün her şey olduktan sonra başkahramanımızın babası emniyetten dönmesi beklenir. Bu sırada fecir yani güneşin doğar. Bu zaman dilimleri haricinde ayrıntılı bir zaman söz konusu değildir.

Mekân olarak ise eve baskın yapılır. Maskeli adamların Zeynep'i nereye götürdüklerine bakmak için mahalleye inilir ve bu da bize olayın bir mahallede gerçekleştiğini gösterir. Olay sonunda babanın emniyete gider. Bu da bize mekânın sadece mahalleyle sınırlı olmadığını gösterir.

Hikâyenin Sonlandırılması

Hikâye sonunda mahalledeki Zeynep gibi kaçırılan birçok çocuğun sonunun ne olduğu bilinmez. Ya da bu maskeli adamların evlere neden baskın yapıldığı bilinmez. Baba bütün olaylar bittikten sonra polise gider ve eli boş döner. Polisin de bir şey bilmediğini ve bunun gibi birçok suçlama olduğunu söyler. Allah'tan başka kimsenin onlara yardım edemeyeceğini söyler. Yani hikâye sonu okuyucunun hayal gücüne bırakılır.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Hasan Kashaf'ın حسان كشاف Baskın مدهمة adlı hikayesi "Öykü ve Roman Makale İncelemesi" aşıkları altında incelenmiştir. Başkahramanımızın olaylar içerisinde yaşadığı korkuyu endişesini ve karakterini bize çok güzel bir şekilde hissettirmiştir. Mekân ve zaman bakımından çok sınırlı kalınıp detaylara yer verilmemiştir.

Hikâyede diyalog, iç çözümleme gibi teknikler kullanılarak karakterin duygularını daha güzel bir şekilde ifade edilmiştir. Bu hikâyede küçük kız kardeş ve hoca dışındaki karakterlerin adından bahsedilmemiştir. Bu durumun hikâyeye ne gibi katkısı var bilmiyorum ama bütün karakterlerin adı verilse daha açıklayıcı olabilirdi. En azından başkahramanın adını vermeliydi.

Şu an Gazze de duyduğumuz haberlere göre kız çocukları kaçırılıyor. Taliban'da senelerdir böyle uygulamalar görmekteyiz. Yani Hasan Kashaf, ülkemizde yaşanması uzak bir olayı konu olarak seçmiş olsa da dünyada rastlayabileceğimiz bir olaya değinmiştir.

Hikâyenin ana fikrinde emniyetin yardım etmemesi ya da yardım etmemeyi terci etmesi ve bunun sonucunda okuyucuya Allahtan başka kimsenin

yardım edemeyeceğidir. Hikâye türü olarak Hasan Kashaf belirli bir olay çerçevesinde ilerlememesi bir durum gerçekleştirip ona göre şekillenmesi bize durum hikayeciliğini kullandığını gösterir. Bir sonuca varılmaz ve okur en sonunda meraklanarak devamının gelmesini bekler. Bence bu durum hoş değildir. Yani sonunu okuyucunun hayal gücüne bırakmış olabilir ama en azından neden eve baskın yapıldığını söylemelidir. Ya da babanın neden kendi eliyle kızını almalarını istediğini açıkça belirtilmeliydi. Benim merak ettiğim kısım ise Zeynep'i daha hiç bulamazlarsa kızını kendisi onlara verdiği için pişman olacak mı? Hikâyede kahramanlarının iç dünyasından çok bahsetmemiştir. Bir iki yerde sembol ve benzetmeler kullanılmıştır. Bunlar; "Vuruşlar art arda geldi, sanki vuran kişi, antik çağlarda kale kapılarını kırmak için kullanılan ağaç kütüğüyle vuruyormuş gibiydi. "Ya da "Babam şafaktan hemen önce geri döndü ve biz hala taş gibi kaskatıydık. "Bu benzetmeler çok güzel bir şekilde ifade edilip olayı gözümüzde canlandırmamızı sağlamıştır. Son olarak Hasan Kashaf'ın hikâyedeki konuya uygun güzel bir başlık eklediğini düşünüyorum. Ama bence ismi her şeyin başladığı yer olan "Yemek Masası (طاولة طعام)" da olabilirmiş.

Bu çalışmada hikâyenin bakış açıcısı ve anlatıcı türü incelenmiştir. Ama farklı bir dilden kendi imkanlarımla çevirdiğim için bazı şeyler kafamda oturmamış ve bu yüzden bakış açısını ve anlatıcı türünü ifade ederken eksiklerim olmuş olabilir. Bu yüzden benden sonra Hasan Kashaf'ın Baskın adlı hikayesi ana dili Arapça olan ir kişi tarafından incelenmesi da kesin sonuçlara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Kaynakça

1. Anlatı / yorum: roman ve hikâye üzerine yazılar.Tüzer, İbrahim
2. Arap-İslam edebiyatı manzum münacat antolojisi. Demiarayak, Kenan
3. Arap Edebiyatı Tarihi. Demirayak, Kenan
4. Türk edebiyatında hikâye ve roman: 1859-1959. Kudret, Cevdet
5. <https://www.arasindakifark.net/oyku-hikaye-arasindaki-fark-nedir/>
6. <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/oyku-nedir-ve-nasil-yazilir-hikaye-yazim-kurallari-ve-ornekleri-41804764>
7. <https://turk-edebiyatinda-hikaye-yazarlari.nedir.org>
8. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Hikâye>
9. <https://www.noor-book.com/u/Hassan-kech-chaf-1653811523/books>
10. <http://edebiyat.k12.org.tr/kavramlar/Dil+ve+Anlatı+Üslubu+ile+İlgili+Kavramlar/56>
11. <https://www.iienstitu.com/blog/ana-fikir-nedir>
12. <https://bikifi.com/biki/anlatıcı-bakış-acıları/>
13. <https://www.sabah.com.tr>
14. <https://www.cnnturk.com>

Hasan Kashaf'ın Baskın adlı Hikayesinin Arapça Orijinal Dilinden Çevirisi

Annem akşam yemeğini hazırladı ve bizi sofraya davet etti. Yemek yemeye başladık, ancak kapıdan şiddetli bir vuruş sesiyle içimizi korku kapladı. Bu normal bir ziyaretçi değildi, misafirler nadiren gelirler ve genellikle gece vakti giderlerdi. Vuruşlar art arda geldi, sanki vuran kişi, antik çağlarda kale kapılarını kırmak için kullanılan ağaç kütüğüyle vuruyormuş gibiydi.

Babam durumu kontrol etmek için kalkmadan önce anneme baktı ve damlarda adamların ayak seslerini duyduk. Küçük kardeşim bağırdı ve annem onu sakinleştirmeye çalıştı, ama başarılı olamadı. Kız kardeşim Zeynep de çok korkmuştu ve annemin koltuğunun altına kafasını sokmaya çalışıyordu, küçük bir kuş gibiydi. Birkaç saniye içinde kaslı, üniformalı adamlardan oluşan bir ordu tarafından kuşatıldık. Bu ordu, benzerlerini yalnızca filmlerde gördüğüm, çeşitli silahlarla donanmış, üniformalı kaslı adamlardan oluşuyordu.

Hiçbirinin yüzünü ayırt edemedim, hepsi sadece büyük gözlerinin görüldüğü maskeler takmışlardı!

Şaşkına döndük, içimiz titredi, hiçbiri tek kelime etmedi. Babam ayağa kalkmaya çalıştı, ancak biri arkasından ona yaklaşıp omzuna dokundu, hareket etmemesi konusunda onu uyardı. Bir diğeri oturma odasının kapısının yanında duran diğerine işaret etti, işaretten anladım ki, o kişi odanın dışında duruyordu.

Kapıyı açmasını istedi, ardından bize başka bir grup katıldı, onlar beyaz giysiler giymişti ve çeşitli ekipmanlar ve beyaz çantalar taşıyorlardı Maskesi olmayan tek adamın talimatlarını takip ediyorlardı.

- Evi tamamen arayıp çocuk odasına dikkat ettiler mi?

Bu, birkaç dakikadır duyduğumuz ilk cümleydi. Onların eylemlerine veya içeriden gelen kırım seslerine odaklanmadık, dikkatimizi kız kardeşim Zeynep'e çevirdik. O da korkmuş ve şaşkın görünüyordu, bize şaşkın bakışlar fırlattı ve küçük gözleriyle bize acıdı. Yemin ederim, bir şey yapmadım, inanın bana lütfen ...

Kalbimiz hızla atmaya devam ediyordu. Annem hala küçük kardeşimi kucaklıyordu ve gözleri, çocuk odasından gelen büyük bir karmaşaya dikilmişti.

Müfettişler odadan çıktı, onlarda inkâr ederek başlarını salladılar, öfkeliydi ve gözleri kız kardeşime çevrildi. Ben hala elimdeki ekmeği tutuyordum, onun gözlerinde kin ve nefret gördüm. Ekmek parçasını masaya koydum ve derin bir nefes aldım.

Babam şöyle dedi: “La havle ve la kuvvete illa billah” ve Beni görmezden geldi, parmağını Zeynep’e doğru uzattı: “Onu alın!” dedi

Annem, Zeynep’in kıyafetlerine sarılarak çılgılık atıp feryat etti, Zeynep annemin kollarına atlayarak ağlamaya başladı.

- Annem. Annem Beni almalarına izin verme.

- Korkma kızım yanındayım.

Babam teslimiyetle, “Kıyamet gününde adaletsizlik karanlıktır” dedi.

Kız kardeşimi annemin kollarından tekme gücüyle kaptılar ve içlerinden biri onu koyun gibi taşıdı. Zeynep gerçekten zayıftı, on beş yaşında bir çocuktuktu, sadece okul ve kitap biliyordu. Annem hiçbir şey yapamadan ağlıyordu. Küçük kardeşim ona tepki veriyor ve histerik bir şekilde ağlıyordu. Ben de gözyaşlarıma hâkim olamadım, keşke doğaüstü bir gücüm olsaydı, bu canavarların kafalarını parçalayabilseydim, gurur duydukları kaslarını ezebilseydim.

Aman Tanrım, mahalleyi lüks siyah arabalar dolduruyor, mahallenin diğer girişinde de başka bir grup maskeli adam, farklı yaşlardaki erkek çocukları taşıyor, yüzlerini tanıyamadım, bakışlar yoğundu ama kız kardeşimin yaşında ya da biraz daha büyüktüler, sonra öğretmenin arabalarına doluştular.

Kur’an öğretmeni Ümmü Yusuf büyük bir arabaya doğru koşuyor ve bağıırıyordu:

Allah bize yeter ve O, işlerin en güzel vekilidir... Köpekler... Köpekler...

Kafasına bir darbe alıyor, sesi azalıyor ve sonra duruyor. Bakışlarımı tekrar evin iç kısmına çeviriyorum. Herkes aşıya inmişti, ben yalınayak indim, arabalar gitmişti.

Olayı sordular. Babam, bir komşularından birine kendisini acilen emniyete götürmesini istedi. Biz gözaltına alınanların aileleriyle sabaha kadar içki içerek kaldık. Farklı türden “Senaryolar” yaşadık.

Babam şafaktan hemen önce geri döndü ve biz hala taş gibi kaskatıydık, gözünü kırpmadı, bize Zeynep’i görmediğini, onu nereye götürdüklerini bilmediğini söyledi... Tekrarlarken başını tuttu:

Suçlama ciddi... Suçlama ciddi ... Aman Tanrım, senden adaleti yeniden sağlamanı istemiyoruz, senden nezaket istiyoruz

Annem öfkeyle ona karşı çıkıyor:

Suçlama ne? Ülkenin güvenliğine tehdit ediyor! Onlar ne yapıyor? Tanrı kızımı korusun! Tanrım! Biz derviş değiliz, Allah efendimize zafer versin.

Profesör Ümmü Yusuf’un her zaman söylediği o cümleyi hemen hatırladım.

Kral, Yüce Tanrı’dır, başkası değil.

ARAPÇA METİN

مداهمة

حسان كشاف

جهزت أمي العشاء ودعنتنا إلى المائدة شرعنا في الأكل قبل أن نتوقف والفرع يغمرنا، صوت طرق شديد على الباب، لم يكن طرقة عادياً؛ زوارنا قلائل، وبالليل نبعدمون. يتوالى الطرق، وكأن الطارق يستخدم جذع شجرة من تلك التي توظف لتحطيم بوابات الحصون في العصور الغابرة.

أبي ينظر إلى أمي، وقبل أن ينهض من مكانه ليتفقد الأمر، إذ بنا نسمع وقع أقدام على السطح. أخي الرضيع يصرخ، وأمي تحاول تهدئته دون جدوى، أختي زينب هي الأخرى متوجسة للغاية وتحاول أن تدس رأسها تحت ذراع أمي كما يفعل العصفور الصغير، وفي غضون ثوان صرنا محاصرين بجيش من الرجال مفتولي العضلات بلباسهم القاتم، مدججين بأسلحة مختلفة لم أر مثلها إلا في أفلام الحركة، لم أستطع تمييز وجه أي منهم، كانوا يضعون أقنعة تظهر منها أعينهم الجاحظة فقط!

التهمنا الدهول، وارتعدت فرائصنا دُعراً، لم ينبس أحد منهم ببنت شفة أبي يحاول الوقوف، ينبري له أحدهم من الخلف مرثياً على كتفه، وكأنه ينصحه بعدم التحرك من مكانه. يشير أحدهم لآخر كان يقف عند الباب غرفة الجلوس، فهمت من الإشارة أنه يدعوه لفتح الباب. تلتحق بنا مجموعة أخرى، غير أنها كانت تكتسي بالأبيض، وتحمل معدات متنوعة وقنائب بيضاء مسترشدة بتعليمات الرجل الوحيد غير الملثم؛

-فتشوا البيت كاملاً، وركزوا على غرفة الصبية؟

كانت هذه أول جملة نسمعها منذ دقائق، لم نركز على أفعالهم، ولا على أصوات التكسير التي تأتي من الداخل، بل تحولت حديثنا إلى أختي «زينب»، هي الأخرى بدت حائرة مرتعبة ترمقنا بنظرات استغراب، وعيناها الصغيرتين تستعطفنا لكي تصدقها :

- أقسم أبي لم أفعل شيئاً! صدقوني أرجوكم!

كانت قلوبنا تبتض بشدة، أمي ما زالت تحتضن أخي الصغير، وعيناها متمسرتان على غرفة أختي التي تبعثت منها جلبة كبيرة. خرج المفتشون من الغرفة نظر إليهم وهو يومئ برأسه متسائلاً، حركوا رؤوسهم بالنفي، بدا عليه الغضب، وحول نظره إليها. كنت ما أزال أحمل قطعة الخبز في يدي رأيت في عيني حقداً وكراهية. وضعت قطعة الخبز على الطاولة، وخزرت فيه طويلاً.

كان أبي يردد عبارة:

-لا حول ولا قوة إلا بالله!

تجاهلني ووجه أصعبه نحو أختي زينب؛ خذوها!

صرخت أمي وولولت وهي تتمسك بثياب زينب التي انفجرت باكياً محاولة الارتماة في حضن أمي:

- أمي... أمي... لا تسمحين لهم بأخذي! متخافيش أبنتي أنا معاك.

“ قال أبي مستسلماً: الظلم ظلمات يوم القيامة.

انتزعوا أختي بقوة الرفس من بين ذراعي أمي حملها أحدهم كما تحمل الخراف. كانت زينب حقيقة نحيلة، لم تكن غير صبية في سن الخامسة عشر، لا تعرف سوى المدرسة والكتاب، وأمي تنوح غير قادرة على فعل أي شيء. أخي الصغير يتفاعل معها ويغرق في بكاء هستيري. أنا الآخر لم أتحكم في دموعي تمنيت لو أن لي قوة خارقة، فأهشم رؤوس هؤلاء الوحوش، وأكثر هذه العضلات التي يفتخرون بها. أقصد النافذة، يا إلهي سيارات سوداء فخمة تملأ الحي ومن المدخل الآخر للحي مجموعة أخرى من الملثمين يحملون صبية متفاوتي الأعمار، لم أميز وجوههم، العلمة شديدة لكنهم كانوا في عمر أختي أو يزيدون بقليل، ثم

كدسوا في السيارات الأستاذة أم يوسف» مدرسة القرآن بالكتاب تجر نحو سيارة كبيرة وهي تصرخ: حسبنا الله ونعم الوكيل
... كلاب ... كلاب....

تلقى ضربة على الرأس يخفت صوتها ثم ينقطع أعود بنظري إلى داخل البيت؛ كان الجميع قد نزل إلى الأسفل، نزلت حافيًا،
كانت السيارات قد غادرت، جيراننا يتساءلون عن الواقعة، أي يطلب من أحد الجيران أن يقله على وجه السرعة إلى ولاية الأمن
بقينا متمسرين رفقة عائلات المعتقلين إلى حدود الفجرة تتجرع أنواعا من «السناريوهات». عاد والدي في قبيل الفجر كنا ما
نزال جامدين كالحجارة لم يغمض لنا جفن، أخبرنا أنه لم ير زينب، ولا يعرف أين أخذوها ... وأمسك رأسه وهو يردد: التهمة
خطيرة ... التهمة خطيرة ... اللهم لا نسألك رد القضاء إنما نسألك اللطف فيه.

أمي تتصدى له وهي تشتاط غضبًا:

أش من تهمة !؟

- تهديد أمن البلاد !

أشئنا؟!..! الله على بنيتي الله!! حنا غير دراويش الله ينصر سيدنا. تذكرت على الفور تلك العبارة التي كانت تلوكلها الأستاذة أم
يوسف على الدوام ;

“ الملك هو الله عز وجل لا أحد غيره».